

Uzay Mekiği Atlantis Yolculuđunu Tamamladı

“Bir insan için küçük ama insanlık için büyük bir adım.” Bu sözler, 21 Temmuz 1969’da Ay’a ilk ayak basan Amerikan Uzay ve Havacılık Dairesi (NASA) astronotu Neil Armstrong’a ait. Armstrong’un sözünü ettiği bu adım yalnızca bir ilkti ve uzay araştırmalarında çok önemli adımlar atıldı. Bu adımlardan biri de, tekrar tekrar kullanılabilen uzay araçlarının geliştirilmesi oldu. Uzay mekiği adı verilen ve birçok kez göreve gidebilecek şekilde tasarlanan bu araçlarla çok sayıda proje gerçekleştirildi. Uzay mekiklerinin uzaya gittikten sonra geri dönebilmelerini sağlayan üç temel özellik vardı. Bu araçlar roket gibi fırlatılabiliyordu; Dünya’nın yörüngesinde manevra yapabiliyorlardı; Dünya’ya döndükten sonra bir uçak gibi yere inebiliyorlardı. Bunların dışında laboratuvar olarak da kullanılabilirlerdi. İşte bu sayede uzay mekikleriyle birçok yolculuk gerçekleştirildi. Discovery, Endeavour ve Atlantis uzay mekikleri gibi. Bir başka uzay mekiği olan Enterprise da yalnızca deneme çalışmalarında kullanıldı ve uzaya gönderilmedi. Ancak çalışmaların tümü olumlu sonuçlanmadı. İki ayrı kaza oldu. 1986’da Challenger, 2003’te de Columbia uzay mekikleri farklı sorunlar nedeniyle parçalandı. Columbia kazasının ardından uzay mekiği uçuşlarına geçtiğimiz aya kadar ara verildi. Geçtiđimiz aysa, Atlantis uzay mekiği altı astronotla Uluslararası Uzay İstasyonu’na gönderildi. Uluslararası Uzay İstasyonu, çok sayıda ülkenin işbirliğiyle kurulmakta olan bir araştırma merkezi. Uzay istasyonu, uzay araçlarının rahatlıkla ulaşabileceği bir yörüngede duruyor. Enerjisi güneş panellerinden elde edilen uzay istasyonunda altı laboratuvar var. Bu laboratuvarlarda önemli araştırmalar gerçekleştiriliyor. Uzay istasyonu, farklı zamanlarda eklenen parçalardan oluşuyor. Tıpkı lego adı verilen oyuncaklar gibi. Atlantis’le giden astronotların temel görevleri de yeni güneş panellerini Uluslararası Uzay İstasyonu’na eklemektir. Atlantis ekibi, 9 – 21 Eylül 2006 tarihleri arasında tüm görevlerini gerçekleştirdi ve Dünya’ya döndü.

Astronotlar, Dünya'dayken uzayda oldukları hissini veren özel canlandırma ortamlarında eğitim gördüler ve denemeler yaptılar.

Astronotlar, bu yolculuğa yaklaşık dört yıl süresince hazırlandılar. Bu özel havuzda astronotlara uzay yürüyüşü yaparken gerekli bilgiler öğretiliyor.

Atlantis uzay mekiğinde görevli olan altı astronot kalkışa hazır olan uzay mekiğine doğru ilerliyorlar. Sol arkadan öne doğru Christopher Ferguson, Steven MacLean, Heidemarie Stefanyshyn-Piper; sağ arkadan öne doğru Brent Jett, Daniel Burbank ve Joseph Tanner adlı astronotları görüyorsunuz.

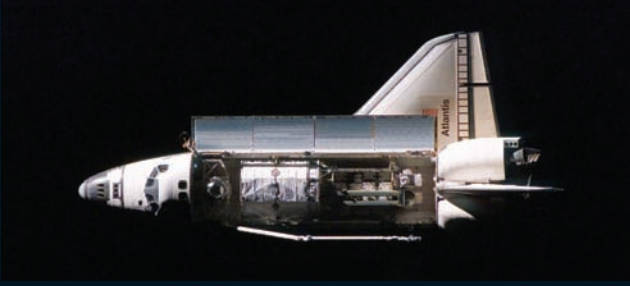
Atlantis, 9 Eylül 2006 tarihinde Amerikan Uzay ve Havacılık Dairesi'nin Kennedy Uzay Üssü'nden fırlatıldı.

Dünya'daki görevliler Atlantis'in kalkışını yakından izlediler ve sonraki görevlerinde de onlara destek verdiler.

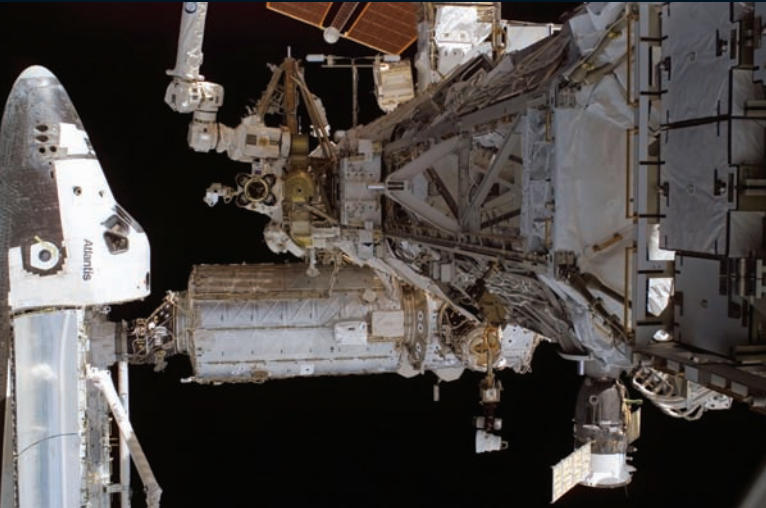
Uluslararası Uzay İstasyonu yolundayken, astronotlar bu robot kolu kullanarak ısı kalkanlarını incelediler. Bunu, uzay mekiklerinde kullanılan ısı kalkanlarının güvenliğini sınamak amacıyla yaptılar.

Uluslararası Uzay İstasyonu'na yaklaşmakta olan Atlantis'in bu fotoğrafını, uzay istasyonunda bulunan astronotlar çektiler. Fotoğrafta uzay mekiğinin alt kısmında ısı kalkanlarını incelemeye kullanılan robot kolu görüyorsunuz. Ayrıca uzay istasyonuna takılacak olan yeni güneş panelleri de uzay mekiğinde yüklü durumda.

Atlantis'in kaptanı Brent Jett, uzay istasyonundaki görevlilerin bu fotoğrafı çekebilme için, mekiği istasyonun üzerinde bu konuma getirdi. Amaçları, ısı kalkanının durumunu gözlemek ve görüntülemektir.

Uzay mekiği, Uluslararası Uzay İstasyonu'yla bağlantısını fotoğrafta görüldüğü gibi kuruyor.

Atlantis astronotları, Uluslararası Uzay İstasyonu'na geçerek burada daha önceden bulunan astronotlarla da buluştu. Fotoğrafta her iki gruptan bazı astronotların kısa bir dinlenme anını görüyorsunuz.

Astronotlar, Atlantis'in bu yolculuğu sırasında üç ayrı uzay yürüyüşü gerçekleştirdiler. Her yürüyüşte de daha önceden belirlenmiş birtakım önemli görevleri yerine getirdiler. Bu fotoğrafta, Joseph Tanner (üstte kısmen görülüyor) ve Heidemarie Stefanyshyn-Piper adlı astronotları yeni güneş panellerini Uluslararası Uzay stasyonu'na takmak amacıyla yaptıkları uzay yürüyüşünde görüyorsunuz.

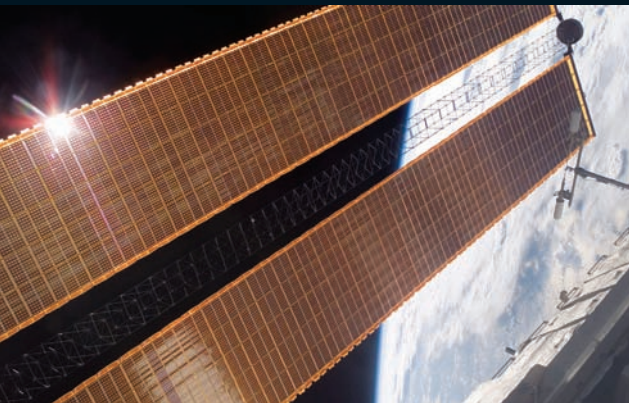
Güneş panellerini takma amacıyla yaptıkları yürüyüş sırasında astronot Joseph Tanner kendini böyle görüntüledi. Kaskında, kullandığı fotoğraf makinesinin ve robot kolun yansıyan görüntüleri de yer alıyor.

Fotoğrafta Daniel Burbank ve Steven MacLean adlı astronotların gerçekleştirdikleri bir başka uzay yürüyüşünü görüyorsunuz. Bu yürüyüşte de uzay istasyonuna takılan yeni güneş panellerinin işler hale getirilmesine yönelik çalışmalar yapıldı.

Artık Atlantis, Uluslararası Uzay İstasyonu'ndan ayrılıyor. Ayrılırken Atlantis'ten çekilen bu görüntüde Uzay İstasyonu'nun yeni güneş panelleri eklenmiş halini görüyorsunuz.

Uluslararası Uzay İstasyonu'na takılan iki yeni güneş paneli sayesinde iki kat daha fazla enerji elde edilebilecek.

Ve dönüş! Atlantis, Kennedy Uzay Üssü'ne 21 Eylül 2006'da başarılı bir iniş gerçekleştiriyor.

Zuhal Özer

Kaynaklar:
http://www.nasa.gov/mission_pages/shuttle/main/index.html
http://www.nasa.gov/returntoflight/system/system_STS.html